

Riigi Teataja

Nr. 68.

30. juulil 1929 a.

Nr. 68.

- Art. 472. Vab. Val. otsus tollitariifide maksmapanemise kohta.
473. Vab. Val. otsus Vabariigi Valitsusele alluvate asutuste koosseisude määruses ette nähtud ametikohtade täienduse kohta.
474. Vab. Val. otsus Vabariigi Valitsusele alluvate asutuste koosseisude määruses ette nähtud ametikohtade kustutuse kohta.
475. Vabariigi Valitsuse määrus.
476. Kaitseväe hobustega varustamise seadlus.
477. Määrus vigade ja puuduste kohta, millistega kaitseväele remont-hobuseid osta keelatud.
478. Määrus kuldfrangi kursi kohta tolli- ja sadamamaksude võtmisel.
479. Sundmäärus tee-, söögi- ja öömajade kohta Saaremaal.

472. Vabariigi Valitsuse otsus 13. juulist 1929 a.

1. Esitada Riigikogule tolli-põhitariifide (RT 4/5 — 1924) I A osa § 6 p. 2 muutmise seaduse-eelnõu.

2. Panna esialgselt maksuma seaduse-eelnõus ette nähtud tollitariifi määr telegraafi teel, Riigikogu poolt 14. juunil 1924 a. vastu võetud tollitariifide maksmapanemise seaduse § 3 põhjal, volitades Majanduseministrit selle tollimäära tegelikult maksmapanemiseks tegema tarvilikke korraldusi.

3. Käesolev otsus ühes Riigikogule esitatava seaduse-eelnõuga avaldada üldiseks teadmiseks Riigi Teatajas.

Riigivanem O. Strandman.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

Tollipõhitariifide muutmise seaduse-eelnõu.

Kaupade sisseveo ja väljaveo ja tollimaksude määrusega 19. septembrist 1923 a. (RT 4/5 — 1924) maksuma pandud tolli-põhitariifide osast I A § 6 p. 2 ühes hilisemate muudatustega (RT 44 — 1928) muudetakse ja pannakse maksuma, arvates 13. juulist 1929 a. järgmiselt:

I. Sisseveotariif.

A. Sisseveoks lubatud kaubad.

Tariifi			Tollimäärad	
§§	Punktid		Alus	Kuldfrangid
6	2	apelsinid, mandariinid, pomerantsid ja banaanid	1 kg br.	0,50

473. Vabariigi Valitsuse otsus 20. juulist 1929 a.

Vabariigi Valitsuse poolt 29. juunil s. a. kinnitatud Vabariigi Valitsusele alluvate asutuste koosseisude määruses ette nähtud ametikohtade nimetustes võtta vastu järgmine täiendus:

Põllutöoministerium.

Riigimaade ja metsade valitsus.

1. Metsade amet.

„Juhataja (ühtlasi abidirektor metsade alal)“ asemel „Juhataja (ühtlasi abidirektor metsade alal ja direktori asetäitja)“.

Riigivanem O. Strandman.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

474. Vabariigi Valitsuse otsus 20. juulist 1929 a.

Kustutada RT 63 — 12. juulil 1929 a. avaldatud Vabariigi Valitsusele alluvate asutuste koosseisu määruses Põllutöoministeriumi riigimaade ja metsade valitsuse kohapealses koosseisus ette nähtud kaks II järgu ringkonna riigimaade yalitseja kohta, palgaga 100 kr. kuus, ja kaks II järgu asjaajaja kohta, palgaga 75 kr., arvatas 1. augustist 1929 a.

Riigivanem O. Strandman.

Põllutöominister A. Kerem.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

Vabariigi Valitsuse poolt 20. juulil 1929 a. vastu võetud

475. Vabariigi Valitsuse määrus.

Alus: Vabariigi Valitsuse ja ministeriumide korraldamise seaduse § 62 (RT 28 — 1929).

Kohtu- ja siseministeriumis:

- 1) kustutada kantselei koosseisust (RT 63 — 1929) asjaajaja koht ühingute registreerimise alal, liik a, arv 1, palk 110 kr. kuus;
- 2) täiendada administratiiv-osakonna koosseisu (RT 63 — 1929) asjaajaja kohaga ühingute registreerimise alal, liik a, arv 1, 110 kr. kuus.

Käesolev määrus hakkab maksma kuulutamisega Riigi Teatajas.

Riigivanem O. Strandman.

Kohtu- ja siseminister T. Kalbus.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

Vabariigi Valitsuse poolt 3. juulil 1929 a. antud

476. Kaitseväe hobustega varustamise seadlus.

1. osa.

Hobuste liigitamine ja väeosadele määramine.

§ 1. Kaitseväe hobused liigitatakse teenistuse ala järgi ratsa-, suurtüki- ja voorihobusteks.

§ 2. Ratsahobused jagunevad I ja II järku, suurtükihobused — raske- ja kergesuurtüki ja voorihobused — raske- ja kergevoori hobusteks.

§ 3. Hobuste liikidesse ja järkudesse jaotamise nõuded ja tingimised on antud käesoleva paragrahvi lisas.

§ 4. I-se järgu ratsahobustega varustatakse ratsa- ja suurtükiväeosad ja need väeosad ja asutuste ülemad, kellel ratsahobused koosseisus on ette nähtud.

II-se järgu ratsahobustega varustatakse jalaväeosad ja asutused, kus ratsahobused koosseisus on ette nähtud ja I järgu ratsahobuste puudusel ka ratsa- ja suurtükiväeosad.

§ 5. Raskesuurtüki hobustega varustatakse suurtükiväeosad raskete suurtükide ja nende kuulivankrite vedamiseks.

Kergesuurtüki hobustega varustatakse suurtükiväeosad kergete suurtükide ja nende kuulivankrite vedamiseks, samuti miini- ja kuulipildujate komandod miini- ja kuulipildujate vedamiseks.

§ 6. Raskevoori hobustega varustatakse väeosad ja asutused väljakööride, padrunikastide, haigevankrite ja haige- ja veterinaar-kaarikute, helgiheitjate, ponton-vankrite ja raadio-kaarikute vedamiseks.

Kergevoori hobustega varustatakse väeosad ja asutused eelmises punktis nimetatata voori vedamiseks ja sõitjate otstarbeks.

2. osa.

Hobustega varustamine rahuajal.

§ 7. Hobused soetatakse ostuteel varustusevalitsuse veterinaarosakonna poolt.

§ 8. Hobuste koosseis remonteeritakse iga aasta 10% suuruses — koosseisudes ette nähtud üldisest hobuste arvust.

§ 9. Juhul, kui hobuste koosseisu suurendatakse või kui hobuste arv väheneb haiguste ja õnnetusjuhtude tagajärjel, täiendatakse suurendatav või puuduv hobuste arv lisaremondiga.

§ 10. Juhul, kui hobuste koosseisu vähendatakse, sünnib vähendamine vanemate ja

nõrgemate hobuste arvel väljapraakimise teel, selleks varustusevalitsuse veterinärosakonna poolt igakord eraldi antud juhtnõõride järgi.

§ 11. Hobuste remonteerimine sünnib ratsa-, suurtüki- ja voorihobuste ostmisteel. Erakorralistel juhustel teenistuses saadud vigade ja temperamendi poolt nendele aladele mitte vastavaid ratsa- ja suurtükihobuseid liigitatakse ümber voorihobusteks.

§ 12. Ratsa- ja suurtükihobuseid ostatekse 3½ kuni 6½ aasta, voorihobuseid 4½ kuni 6½ aasta vanaduseni.

§ 13. Remont-hobuste keskmised hinnad, kui ka ostuhindade ülemmäärad hobuste liikide ja järkude kohaselt määrab kindlaks sõjanoukogugu igal aastal neljandama aasta peale ette, kusjuures hindade määramisel silmas peetakse tegelikke hobusekasvatamise kuluseid. Tõuhobused vastava kehaehitusega ja liigutustega hinnatakse kõrgemalt kui mittetõulised nende samade omadustega. Ostuhinnad avaldatakse Riigi Teatajas ja ajalehtedes.

§ 14. Hobuste ostukava esitatakse sõjanoukogule kinnitamiseks igal aastal hiljemalt 1. juuliks.

§ 15. Hobuste ostmise ajast ja ostupunktidest kuulutatakse Riigi Teatajas ja ajalehtedes. Erakorralistel juhtudel võib hobuseid osta ka kuulutamata.

§ 16. Hobuste ostmist toimetab remont-hobuste ostukomisjon, kelle esimeheks varustusevalitsuse veterinärosakonna ülem või tema asetäitja ja kelle liikmed määrab Kaitsemister — ühe ratsaväe-, ühe suurtükiväe- ja ühe veterinärohvitseridest.

§ 17. Remont-hobuste ostukomisjon on ostuvõimeline kui komisjoni esimees ja vähemalt kaks liiget koos.

§ 18. Remont-hobuste ostukomisjoni kohuseks on: 1) hobuste ostmise; 2) ostetud hobuste väeosadele määramine ja üleandmine varustusevalitsuse veterinärosakonna poolt saadud juhtnõõride järgi, ja 3) hobuste ostmise ja raha äratarvitamise kohta aruannete esitamine.

§ 19. Üksikud nakkushaiguste juhud müüa toodud hobuste seas ei takista hobuste ostmist. Nendest juhtudest teatab esimees kohalikule ametlikule loomaarstile ja väeosade ülematele, kellele saadetakse ostetud hobused.

§ 20. Esimeses järjekorras ostatekse hobused hobuste kasvatajatelt.

§ 21. Hobuseid ostatekse tingimusega, et hobusemüüja 7 päeva jooksul, arvates sellekohase nõudmise avaldamisest, võtab hobuse tagasi ja ostuhinda tagasi makstes või teist hobust asemele andes, kui tema poolt müüdüd hobuse juures 2 kuu jooksul, arvates ostupäevast tulevad ilmsiks haigused, vead või puudu-

sed, mis hobuse hinda oluliselt tunduvalt alandavad ja tema tarvitamist kaitsevæes raskendavad või koguni takistavad. Müüja on kohustatud tagasi võtma hobuse seal kohal, kus viimane asub.

§ 22. Vead ja puudused, millistega keelatud osta hobuseid, määrab kindlaks Kaitsemister kokkuleppel Põllutööministriga.

§ 23. Remont-hobused võivad olla igat värvi, kuid mitte kirjud.

§ 24. Esimeses järjekorras ostatekse ruunasid ja mäsasid.

§ 25. Hobuseid ostes teeb komisjon kindlaks iga hobuse liigi, sugu, tervise, vanaduse, kõrguse, kõlblikkuse teenistusse ja hinna. Selle juures komisjon võtab arvesse ka hobuse tõu omadusi, vigade ja puuduste suurust ja üldist kehaehitust ja üksikute kehajagude vastastikust seisukorda, silmas pidades, et ühe kehajao puudusi võib katta teiste kehajagude heade omadustega.

§ 26. Hobuse kaitsevæe teenistuseks kõlblikuks tunnistamine ja hinna kindlaks määramine sünnib komisjonis häälteenamusega. Häälte pooleks langemisel on esimehe häälsustav.

§ 27. Vastuvõetud hobused kirjutatakse hobuste osturaamatusse järjekorranumbri all, kusjuures ära märgitakse hobuse müüja nimi ja aadress, hobusepassi number, hobuse vanadus, kõrgus, täieline kirjeldus, liik, hind, komisjoni poolt hobusele antud number ja nimi, komisjoni arvamine hobuse omaduste kohta, samuti väeosa nimi, kuhu hobune määratud. Müüja annab allkirja hobuse ostusumma vastuvõtmise üle, mille järele hobune väeosa vastuvõtja hoole alla antakse ja hobune ostetuks loetakse.

§ 28. Ühes hobusega antakse komisjoni esimehe poolt vastuvõtjale ka hobusetunnistus, kus ära tähendatakse täieline hobuse kirjeldus ja moonale arvamise aeg.

§ 29. Hobuste vastuvõtja kohuseks on:

1) hobuseid väeosale vastu võtta, vastuvõetud hobuste ja temale abiks antud sõdurite eest hoolitsemine ja nende toitmine kohal kui ka teel, ja

2) aruande esitamine väeosast saadud ja kulutatud summade üle, mis on kaasa antud eelnimetatud otstarbeks.

§ 30. Hobuste vastuvõtjale antakse väeosa või asutuse ülema poolt:

1) eeskiri, milles on tähendatud kuhu sõita, mis ajaks kohal olla ja kui palju hobuseid tal vastu võtta;

2) sõidupilet või raha tema ja temaga ühes sõitjate jaoks — vastuvõtte punkti ja tagasi;

3) eelsumma sõduritele ja hobustele toidu muretsemiseks ja ettenägemata kuludeks;

4) veodokumendid hobuste ja sõdurite vedamiseks;

5) korralikud päitsed ja nõör hobuste kinnihoidmiseks ja sidumiseks, nahast või puust numbri lipatsid nõoriga, jootmise ämbrid, harjad ja tekid vastavalt vastuvõetavate hobuste arvule.

§ 31. Hobuste vastuvõtjateks saadetakse sõdurid, kes on vilunud sellel alal, järgmisel arvul: ühe hobuse vastuvõtmiseks üks sõdur, 2 kuni 3 hobuse vastuvõtmiseks — kaks sõdurit, 4 kuni 10 hobuse vastuvõtmiseks — üks allohvitser ja iga kolme hobuse kohta üks sõdur. Kümne ja rohkem arvu hobuste vastuvõtmiseks saadetakse üks ohvitser, üks vet.-velsker paunaga, üks rautaja ja iga kolme hobuse kohta üks sõdur.

§ 32. Kulud, mis on tehtud hobuste vedamiseks väeossa ja ostupunktis tallide üürimiseks (kui võimalik ei olnud tarvitada ostupunktis kaitseväe talle), tasutakse väeosadele nende nõudmise põhjal veterinärosakonna poolt hobuste ostu krediidist.

§ 33. Remont-hobustele ostupunktis vastuvõtmisest kuni väeossa jõudmiseni antakse kaerte asemel vastav norm heinu.

§ 34. Ostupunktis või teel haigeks jäänud hobuseid arstivad väeosadest vastuvõtjatena saadatud veterinärvelskerid. Kui aga veterinärvelskereid-vastuvõtjaid ei ole kohal, siis nõutakse arstiabi ametlikkudelt või era-veterinärrarstidelt. Viimasel juhul tasub arstiabi arved väeosa, kuhu hobused määratud.

§ 35. Kui hobune ostupunktis või teel ära lõpeb või hukatakse, siis seatakse selle kohta kokku akt, võimalikult veterinärrarsti või politseiametniku või nende puudusel — kahe erapooletu tunnistaja juuresolekul. Akt saadetakse väeosale, kellele hobune on määratud. Väeosa teatab sellest veterinärosakonnale.

§ 36. Väeossa kohale jõudnud hobused vaadatakse väeosa ülema ja veterinärohvitseri poolt üle ja mahutatakse iga partii eraldi kaheks nädalaks eraldatud ruumi, et selgitada kas nakkushaigusi ei ole. Samal ajal tehakse väeosas kindlaks kas hobustel mingit haigust, viga või puudust (või harjumust) ei ole, mis hobuse hinda alandaks ja tema tarvitamist raskendaks, või takistaks ja teatatakse sellest veterinärosakonnale, kes otsustab, kas hobune müüjale tagasi anda või mitte. Täkund, mis tagasiandmisele ei kuulu, ruunatakse, kui erikorraldust ei ole, mis käsib toimida teisiti. Hobuseid, mis kuuluvad tagasiandmisele, ei või tarvitada sarnaseks tööks, mis võib suurendada hobuse haigust või viga. Samuti ei või tagasiandmisele kuuluvaid täkkusi ruunata.

§ 37. Kui kahe nädala jooksul remont-hobuste hulgas nakkushaigusi ei ole ilmsiks tulnud, siis võib paigutada neid üldisse talli.

§ 38. Remont-hobuste õpetamine ja arendamine kestab, arvesse võttes hobuste vanadust, tõugu ja kehaehitust, 1 kuni 2 aastat. Õpetamise aeg määratakse kindlaks vastavate inspektorite ja veterinärosakonna ülema kokkuleppel.

§ 39. Ratsa ega suurtüki remont-hobuseid alla 4¹/₂ aasta vanadust ei või esimesel aastal tarvitada laagri õppustel ega manöövritel.

3. osa.

Hobustega varustamine sõjaajal.

§ 40. Käsutusväelaste kokkukutsumise korral, mobilisatsiooni puhul ja sõjaajal varustatakse väeosi ja asutusi hobustega eriseaduse põhjal.

§ 41. Kaitsevæosade ja -asutuste hobustega täiendamise võimaldamiseks asutatakse hobuste laatsarettide juures hobuste tagavarad ja iseseisvad ratsa- ja suurtükivæ tagavara-hobuste divisjonid.

Hobuseid antakse väeosadele veterinärosakonna korraldusel.

§ 42. Hobuste tagavarad ja iseseisvad ratsa- ja suurtükivæ tagavara-hobuste divisjonid täiendatakse mobilisatsiooni teel saadud hobustega. Tagavaraks mobiliseeritavate hobuste arv liikide järele ja ka tagavarade asupaigad määratakse kindlaks mobilisatsiooni kavas.

§ 43. Üldine hobuste tagavara peab olema vähemalt 3% üldisest kaitsevæe hobuste koosseisust.

4. osa.

Hobuste praakimine, ümberliigitamine ja müümine.

§ 44. Kaitsevæe hobuseid praagitakse: 1) vanaduse tõttu — kui nad on 17 aastat vanaks saanud; 2) vigade, puuduste ja pikaldaste haiguste tõttu, — kui nad on kõlbmatud edaspidiseks teenistuseks.

§ 45. Vanade (aja väljateeninud) hobuste praakimine rahuajal sünnib sügisel peale väeosade tagasitulekut laagrist ja manöövritelt.

Üksikutel juhtumistel võib jätta vanu (aja väljateeninud) hobuseid kuni kaheks aastaks edasi teenima.

Sõjaajal hobuseid vanaduse (aja väljateenimise) tõttu ei praagita.

§ 46. Hobuste praakimine vigade, puuduste ja pikaldaste haiguste tõttu sünnib kohe, kui veterinärrarst kindlaks teeb, et hobuse paranemist loota ei ole ja tema edaspidine pidamine on riigile kahjulik. Selleks esineb

veterinäärarst vastava väeosa või asutuse ülemale ja lähemale veterinaärülemale ettekandega, milles täpselt hobuse üldise seisukorra ja praakimise põhjuse ära tähendab, lisandades ettekandele haiguskäigu lehe.

Väeosa või asutuse ülem esitab arsti ettekande ühes oma arvamiseaga diviisi või vastavale ülemale praakimise komisjoni määramiseks. Diviisi veterinaärarsti arvamist ära kuulates määrab diviisi ülem komisjoni või lükkab ettepaneku tagasi.

§ 47. Hobuste praakimise komisjoni esimeheks on diviisi või temale vastav veterinaärarst. Komisjoni peab kuuluma vähemalt üks eskadroni, patarei või töökompanii ülem.

§ 48. Praakimise akt saadetakse veterinaär-osakonnale kahes eksemplaris, millest üks eksemplar peale kinnitamist varustusevalitsuse ülema poolt väeosale hobuste äramüümiseks või üleandmiseks tagasi saadetakse. Hobused kustutatakse maha väeosa nimekirjast müügi või üleandmise akti põhjal, millest üks veterinaär-osakonnale saadetakse.

Veterinaär-osakonna ülemal on õigus ise-iseisvalt inspekteerimisel hobuseid praakida ja neid üle viia teise liiki.

§ 49. Kaitseväge hobuste koosseisude kokkutõmbamisel praagitakse kõige enne § 44 nimetatud hobused; siis kõige vanematest teenistuse aastatest alates halvemaid ja nõrgemaid, kuigi nad veel on teenistusevõimelised.

Praakimine sünnib §§ 46—48 ette nähtud korras.

§ 50. Praagitud hobused, millised väga viletsad ja praakimise komisjoni poolt hinnatud alla sõjanõukogu poolt kinnitatud müügihinna alammäära, müüakse ära peale praakimise akti kinnitamist enampakkumise teel, praakimise komisjoni poolt määratud alghinda aluseks võttes.

Sõjaajal väeosades ja asutustes hobuseid ei müüda, vaid antakse üle lähemale hobuste laatsaretile, kus müümine teostatakse.

§ 51. Praagitud hobuste ostmiseks on eesõigus maapidajatel: ohvitseridel, kaitsevägeametnikkudel, üleajateenijatel, kaitseliitlastel ja Vabaduseristi kavalerides alljärgnevas järjekorras: 1) aktiivteenistuses olevatel ohvitseridel, kaitsevägeametnikkudel ja üleajateenijatel, kes teenistuse alal vähemalt 3 aastat kaitseväge hobuste eest korralikult on hoolitsenud; 2) Vabaduseristi kavaleridel; 3) p. 1 nimetatud ohvitseridel; 4) ratsa- ja suurtükiväge kaitseliitlastel, kes on vähemalt ühe aasta kaitseliidus, reservis, maakaitseväes ja erus olevatel autasu maasaajatel; 5) p. 4 nimetatud kaitseliitlastel, kes teeninud vähemalt 3 aastat kaitseliidus.

§ 52. Elmises (51) paragrahvis nimetatud eesõigustatud ostjatel on õigus omandada üht hobust iga kolme aasta jooksul.

§ 53. Kui § 51 tähendatud isikud oma ostueesõigust ei kasuta, või kui peale nende rahuldumist hobuseid üle jääb, siis müüakse ülejääk ära enampakkumise teel, aluseks võttes praakimise komisjoni poolt määratud alghinda.

§ 54. Praagitud hobuste müügihinna § 51 ette nähtud eesõigustatud ostjatele määratakse kindlaks kolme aasta peale ette sõjanõukogu poolt.

§ 55. Praagitud hobuste müügist saadud summad kantakse riigituludeks.

§ 56. Ohvitseril, kellel on kaitseväge koosseisuga ratsahobune ette nähtud, on õigus iga 5 aasta järele teenistuse otstarbeks osta rivist üht ratsahobust, vastava liigi ja järgu remont-hobuse ostuhinnaga. Hobuse müügist saadud summa läheb hobuste muretsemise krediidi uuendamiseks.

Hobuse müüjaks käesoleva paragrahvi korras on veterinaär-osakond. Müük sünnib selle väeosa ülema nõusolekul, kus hobune asub.

§ 57. Hobuse raske vigastuse ja haiguse, surma, hukkimise ja kaotamise korral kannab sellest vastav allüksuse ülem väeosa ülemale ette, kirjeldades sündmuse olukorda ja põhjusi. Väeosa ülem korraldab lõpnud hobuse laiba lahastamist, kui see võimalik, või nõuab raske vigastuse ja haiguse tagajärgede kindlaks tegemist veterinaärarsti poolt ja tarbekorral korraldab ka juurduse asja selgitamiseks. Vastavalt juurduse tulemustele väeosa ülem korraldab süüdlaste vastutusele võtmist ja riigile sünnitatud kahju sissenõudmist või kui see tema võimupiiridest üle käib, — või kui ta süüdlasi ei leia, esitab ta asja diviisi ülemale lahendamiseks. Kui diviisi ülem leiab, et riigikahjus süüdlasi ei ole ja et kahju tuleks riigi kanda võtta, siis saadab ta juurduse ühes oma arvamiseega varustusevalitsuse ülemale, vastasel korral korraldab ta kahjutasu sissenõudmist.

§ 58. Varustusevalitsuse ülemal on õigus ära kuulates veterinaär-osakonna ülema arvamise, võtta kahju riigi kanda, summa suurusele vaatamata, kui ta leiab, et riigi kahjus keegi süüdi ei ole.

Kui diviisiülem ei ühine varustusevalitsuse ülema otsusega kahjutasu sissenõudmise kohta, võib ta esitada sõjanõukogule ettepaneku kahju riigikassa kanda võtmiseks.

§ 59. Ohvitseridel on õigus, väeosa ülema loal pidada oma isiklikke teenistusevõimelisi ratsahobuseid koosseisus ette nähtud kohal, riigi ülalpidamisel.

§ 60. Isikliku hobuse teenistusse võtmisel määrab veterinaär-osakonna ülem remonthin-

dade alusel kindlaks hobuse hinna, missugune hind amortiseerimata osas tasutakse omanikule hobuse lõppemise puhul, kui lõppemine olenes teenistusest või väeosas levinenud taudist. Teenistusest tingitud raske vigastuse puhul makstakse tasu vastavalt vigastuse suuru- sele; vigastuse ja tasu suuruse määrab kindlaks veterinaärosakonna ülem.

§ 61. Isikliku hobuse omanikule tasutakse riigi poolt hobuse amortisatsioonikulud, selle aja eest, mil hobune oli kaitsevæeteenistuses, võttes tasu väljaarvamise aluseks veterinaär- osakonna poolt kinnitatud hobuse hinna ja hobuse kümne aastast teenistuse iga.

6. osa.

Lõpumäärused.

§ 62. Käesoleva seadluse maksmahakka- misega kaotavad maksvuse: 1) SSK 1869 a. I raamatu (3 väljaanne) § 677 pp. 3 ja 4 §§ 691—698; 2) SSK XIX raamatu 7 osa; 3) SSK XX raamatu (2 väljaanne) §§ 237, 679—682, 687—694 ja 697; 4) Kaitsevæest väljaprakeeri- tud hobuste müügi seadlus (RT 57 — 1926) ja 5) Üksiku väeosa majapidamise seadluse (RT 70 — 1927) §§ 212 ja 213.

§ 63. Kaitseministril on õigus anda juht- nõore seadluse elluviimiseks.

§ 64. Käesolev seadlus hakkab maksma avaldamisega Riigi Teatajas. Käesoleva sead- luse § 60 leiduvad eeskirjad isiklike teenis- tushobuste eest kahjutasu maksmise kohta pan- nakse maksma ka enne käesoleva seadluse maks- mahakkamist Kaitseministri loal teenistusse võetud ja teenistuses lõppenud hobuste kohta.

Riigivanem A. Rei.

Kaitseminister M. Juhkam.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

Lisa „Kaitsevæe hobustega varustamise seadluse“ § 3 juurde.

I. Ratsahobusel peab olema järgmised oma- dused: proportsionaalne kehahitus; hästi arenenud luukere; õhuke nahk; õige, pikk laudjas; lai, lühikene vähe võlvitud lanne (neeru koht); tugev, õige, keskmise pikkusega selg; pikk, keskmine kõrge turi; pikk kael; lai lõuaalune; sügav, keskmine lai rind; kuivad jalad; tugevad liikmed (põlve ja hüppe); head kabjad; kerged liigutused; elav, hea iseloom.

a) I-se järgu ratsahobuseks loetakse ülal- nimetatud omadustega hobune, kui ta 154—164 sm kõrge;

b) II-se järgu ratsahobuseks — kui ta 148—153 sm kõrge ja mitteratsatõu ho- bune sama omadustega 148—164 sm kõrge.

II. Suurtükihobusel peab olema järgmised omadused: hästi arenenud lai luukere;

lai, sügav rind; tugevad madalad jalad; laiad põlve- ja hüppeliikmed; head kabjad; tarviliku pikkuse juures tugev selg; ker- ged liigutused; elav, hea iseloom.

a) Raskesuurtüki hobuseks loetakse raske- tõu hobune ülalnimetatud omadustega, kui ta 154—164 sm kõrge;

b) Kergesuurtüki hobuseks — kui ülal- nimetatud omadustega ja 152—164 sm kõrge.

III. Voorihobusel peab olema: arenenud luu- kere; sügav, lai rind; tugevad jalad; head kabjad.

a) Raskevoori hobuseks loetakse, kui ho- bune 154—170 sm kõrge ja kõlblik 500—1000 kg koorma vedamiseks.

b) Kergevoori hobuseks — kui ta 135—170 sm kõrge ja kõlblik 500 kg koorma vedamiseks.

IV. Kolme ja poole aastased hobused võivad kuni 4 sm ja nelja aastased kuni 2 sm madalamad olla kui p. I, II ja III ette nähtud.

Riigivanem A. Rei.

Kaitseminister M. Juhkam.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

477. Kaitse- ja Põllutööministri mää- rus vigade ja puuduste kohta, millistega kaitsevæele remont-hobuseid osta keela- tud.

Alus: Kaitsevæe hobustega varustamise sead- luse § 22.

Remont-hobuseid kaitsevæele on keelatud osta järgmiste vigade ja puudustega:

1) halbade kapjadega, nagu: täiskabjad, lihani ulatuvate lõhedega, pudedate, vildakate ja püstkapjadega;

2) peenikese, lühikese, väga pika, väga pehme, õige ja kooljaluudega kaetud sõr- gatsiga;

3) vildakjalgseid;

4) põlvest taha- või ettenihutatud esimeste jalgadega;

5) järsu ja konksus ettepoole kõverate tagu- miste jalgadega, või mis liig ette või taha juhi- tud;

6) märksa madala või kõrge edepoolega;

7) triikijaid ja jalgu kokkupeksjaid, käigu peal esimeste või tagumiste jalgadega põimu- vaid, kuigi jalgade seis koha peal on õige; kellel esimesed jalad on õiged, aga kes käigul neid kõrvale välja viskavad; madala käiguga;

8) kooljaluuga hüppeliikme sisemisil pin- nal (spat);

8) kooljaluuga hüppeliikme sisemisil pin- nal (spat);

9) igasuguse spatitaolise ühe või mõlemate jalgade tõstmisega (kukesamm);

10) hüppeliikme tagumisel ja välimisel pinnal asuva paksenemisega;

11) igasuguste kooljaluudega liikmete peal või mis liikmetega ja künnaputega kokku puutuvad;

12) limakottide põletikuga hüppe- ja teistel liikmetel;

13) reie tõmbsoone laienemisega hüppeliikme eelpinnal;

14) paksenenud künnaputega ja nende tuppede põletikuga;

15) sarvestunud nahaga sõrgatsi liikme tuti all;

16) kitsa ja sisselangenud rinnaga;

17) liiga järsu õlaga;

18) komistajaid, mille tagajärjel sagedasti esimestel põlvedel kunnid, muhud ja haavad;

19) liig madala kaela seisakuga, kaelaga, mis liig pikk ja kitsas, lühike, paks ja tagasi painutatud;

20) lühikese kuklaga ja kitsa lõualuu vahel;

21) lontkõrvadega (kui halvatuses);

22) liig madala ja lihava, samuti ka liig kõrge ja terava turjaga;

23) pika seljaga õige laudja juures ja kui selle juures edepool on seotud nõrgalt tagapoolega;

24) nõos seljaga (ratsahobuseid);

25) kitsa, pika sissekukkunud neerukohaga (lannega);

26) rippuva lühikese, kitsa või liig lameda laudjaga ja seotud tagaosa liikumisega;

27) järsu küljeluudega ja mitte küllalt sügava rinnaga;

28) hurda (põdra) kõhuga;

29) äralöödud (murtud) puusanukkidega;

30) lühikese sabaga — tingitud luude puudusest või haavamisest;

31) nõrgajõulisi, kui nõrkus oleneb halvast kehaehitusest;

32) puunärimise ja õhuneelamise tundemärkidega;

33) kõhtu või kubemekäiku jäänud sugunäärmetega, soolikate või sisikonna väljakukkumistega (songadega — hernia);

34) puuduliku keelega, mis söömist ja joomist takistab;

35) raske hingamisega seistes ja joostes, iseäranis kui sellejuures on kuulda vilistamist ja korinat (rinnutus, puuslak), ja

36) haigeid, iseäranis pimedaid, silma- ja nakkushaigustega.

30. juulil 1929 a.

Kaitseminister Osk. Köster.

Põllutööminister A. Kerem.

478. Määrus kuldfrangi kursi kohta tolli- ja sadamamaksude võtmisel.

Alus: Tollitariifide maksmapanemise seaduse § 2 (RT 81/82 — 1924), Sadamamaksude seaduse §§ 14 ja 15 (RT 83/84 — 1924) ja Eesti-Läti vahelise konventsiooni § 2 (RT 20/21 — 1924).

Määrusega 31. detsembrist 1927 a. nr. 8398/M (RT 2 — 1928) maksuma pandud kuldfrangi kurss (1 k.-fr. = 0,73 kroonile) jäetakse maksvaks ka 1929 a. augustikuu peale.

19. juulil 1929 a. Nr. 1944.

Majanduseminister J. Zimmermann.

479. Sundmäärus tee-, söögi- ja öömajade kohta Saaremaa maakonnas.

Antud 7. jaanuari 1928 a. Rahva tervishoiu korraldamise seaduse põhjal (RT 2 — 1928).

1. Tee-, söögi- ja öömajadeks tarvitatavad ruumid peavad olema puhtad, kuivad ja valged, ühes tarvilise arvu õhupuhastajatega. Köök peab olema teistest ruumidest eraldatud kindla vaheseinaga.

2. Tubade sissesead peab olema korralik ja puhas ning sarnasel arvul, mis teekäijate nõudeid suudab rahuldada.

3. Äriruumes olevad letid ja lauad, kui nad värvimata, peavad olema kaetud vahariide või puhta linaga.

4. Põrandad äriruumes peavad olema värvitud või kaetud linoleumiga. Äriruumes ei tohi puududa tarvilik arv veega või liivaga täidetud plekist või portselanist süljetoose, milleid tarviduse korral uuendada tuleb. Laudadel peavad olema tuhatoosid. Põrand peab alati puhas hoitama.

5. Äriruumis peab olema kinnine puhas nõu, mis täidetud värske keedetud veega. Nõu olgu varustatud kraaniga ja selle juures klaas, portselan või emaileeritud nõu vee võtmiseks.

6. Söögi- ja keedunõud peavad olema puhtad. Vask-nõud olgu tugevasti tinutatud.

7. Müügil olevad toiduained peavad olema värsked, puhtad ja võltsimatud. Toiduained hoitagu nii, et kärbsed ja tolm ligi ei pääse. Suvel kuuma ajal peavad letile või lauale asetatud toiduained kärbeste eest kerge riidega kaetud olema.

8. Keelatud on müüa kodusel teel valmistatud karastavaid jooke.

9. Teenijate riietus peab olema korralik ja puhas. Teenimine korralik ja viisakas.

10. Külgehakkavaid haigusi põdejad teenijaks olla ei tohi.

11. Ülalnimetatud asutustes peab olema kõigiti tervishoiunõuetele vastav väljakäigu-koht.

12. Öömajade esine peab olema tasane, puhas ja pimedatel aegadel valgustatud tulega, mis asetatud öömaja ette selleks eriti üles seatud laternasse. Hobuste sidumiseks peavad olema üles seatud lasipuud.

13. Öömajadesse sissekäigu trepp ja koda peavad olema puhtad ja varustatud kahe jalapuhastamiserauaga ja okstest või muust materjalist korraliku jalapuhastamise matiga.

14. Öömaja esituba peab olema pimedal ajal alati valgustatud vähemalt 5-liin. lambiga. Soojuus öömajaruumes ei tohi olla alla 12° R langeda. Ahjud olgu õhukindlate ustega.

Märkus. Öömajade juures, kus mitte õhukindlate ustega kerisega ahjude kõrvaldamine mõnesugustel põhjustel võimalik ei peaks olema, võivad niisugused ahjud maavalitsuse loaga tarvitusele jääda.

15. Peale eestoa peab öömajal olema rahva jaoks naridega puhkamistuba. Kui öömajaruumid niisuguse toa sisseseadmist ei võimalda, võib see tuba maavalitsuse nõusolekul sisse seadmata jääda. Sel juhtumisel peab eestuba ööajal puhkamist võimaldama.

16. Öömajade juures peab sisse seatud olema, peale p.p. 3 ja 4 näidatud ruumide, võõrastetuba kahe voodiga, voodipesu ja tarviliku mööbliga nende reisijate jaoks, kes pikemat ja rahulikku puhkust soovivad. Nimetatud tuba võib öömajapidaja maavalitsuse loaga seal, kus öömajaruumid selle tarvilikku eraldamist ei võimalda, öömajalistest vabal ajal ka oma elamiseks tarvitada.

17. Öömaja peab olema sissepääsuks avatud hommikul kella 5-st kuni õhtu kella 22-ni. Öömaja pidaja on kohustatud teekäijate nõudmise peale neid ka öösel viibimata sisse laskma, milleks sissekäik öökellaga varustada tuleb.

18. Punktides 3, 4 ja 5 tähendatud toad peavad olema puhtad, seinad ja laed lubjatud, värvitud või tapetseeritud; põrandad pühitud ja pestud.

19. Keelatud on öömajapidajal eestuppa asetada oma majapidamise kraami, või teha

seal mingisuguseid töid, mille läbi teekäijate vabadus saab toas kitsendatud.

Märkus 1. Öömajades peab joogi jaoks puhas vesi alati kättesaadaval olema.

Märkus 2. Süljekausid peavad olema ka teistes rahva tarvitamiseks määratud tubades.

20. Iga öömaja juures peab olema öömajale või puhkusele jääjate hobuste, sõiduriistade ja koormate paigutamiseks kinnine katusega hoov. Hoovivärvad peavad olema kindlad ning õhtutel ja ööajal seestpoolt lukustatud. Võtmed olgu öömajapidaja käes, kes iga uue öömajale jääda soovija sisse ja lahkuja välja laseb. Öömajapidaja vastutab öömajaliste poolt hoiule antud varanduste eest.

21. Eestoa tarvitamine on kõigile maksuta, kuna teiste tubade ja hoovi tarvitamise eest tarvitajad öömajapidajale tasu maksavad maavalitsuse poolt kindlaks määratud takside järgi.

22. Öömajalised on kohustatud öömajas ja selle ümbruses puhtust hoidma ja rahu ning korda pidama ning selle kohta öömajapidaja poolt avaldatud seaduslikke nõudmisi täitma.

23. Maavalitsusel on õigus oma esindajate läbi igal ajal öömaja revideerida.

24. Käesoleva sundmääruse ja selle § 21 tähendatud maavalitsuse poolt kinnitatud ruumide tarvitamise taksid on öömajapidaja kohustatud öömaja ruumis nähtavale kohale üles panema.

25. Tee-, öö- ja söögimaju ei ole luba ennem avada, kui selleks määratud ruumid pole maavalitsuse esindaja poolt üle vaadatud ja vastav luba antud.

26. Kõik enne käesoleva määruse ilmumist avatud tee-, öö- ja söögimajad on kohustatud oma asutused käesolevale määrusele vastavalt korda seadma kuue (6) kuu jooksul, arvates käesoleva määruse ilmumisest Riigi Teatajas.

27. Käesoleva määruse vastu eksijad võetakse vastutusele sellekohaste seaduste põhjal.

28. Määrus astub jõusse 15. päeval pärast Riigi Teatajas kuulutamist.

Saaremaa maavalitsuse
abiesimees B. Steinberg.
Sekretär E. Kerves.